

Greatness of Sanskrit

——
ಸಂಸ್ಕೃತಮಹತ್ವಂ

——
Document Information

Text title : Greatness of Sanskrit

File name : saMskRRitamahattvam.itx

Category : article, misc, sAhitya

Location : doc_z_misc_general

Transliterated by : Shankara shankara underscore 2000 at yahoo.com

Proofread by : Shankara shankara underscore 2000 at yahoo.com

Description-comments : vishvasaMskRitashatAbdigranthAntargatam lekhanam

Latest update : May 28, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 22, 2023

sanskritdocuments.org

ಸಂಸ್ಕೃತಮಹತ್ವಂ

(ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಶತಾಬ್ದಿಗ್ರಂಥಾಂತರ್ಗತಂ ಲೇಖನಂ)
ಸಂಸ್ಕೃತಮಹತ್ವಂ ಗ್ರಂಥೋಪಕ್ರಮಶ್ಚ
ದೇವಾಸುರದೈತ್ಯದಾನವರಾಕ್ಷಸಾದ್ಯಖಿಲದೇವಯೋನಿವಿರ್ವಿಶೇಷಸಮಾದೃತಂ,
ನಿಖಿಲಮಾನವಮಂಗಲಪ್ರದಂ,
ಸನಾತನಜೈನಬೌದ್ಧಚಾರ್ವಾಕದೈಶಿಕವೈದೇಶಿಕಸಕಲ-
ವೈದಿಕಾವೈದಿಕಮತಮತಾಂತರಾನುಯಾಯಿಜನಮನೋಮೋದಕಂ
ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಹಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಾನಾಮಾರ್ಯಾಣಾಂ ಜೀವನಸರ್ವಸ್ವಂ,
ಸರ್ವಾದಿಜಗದ್ಗುರೋರ್ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮುಖೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ
ಪ್ರವೃತ್ತಾ ವಾಕ್, ದೇವಾನಾಂ ಸರ್ವವ್ಯವಹಾರಪ್ರಸೂದಿವ್ಯಾ ಚಾಮೋಘಾ ಚ ಗೀಃ,
ವೇದೋಪವೇದಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್ಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣೋಪಪುರಾಣಶಿಕ್ಷಾಕಲ್ಪ-
ವ್ಯಾಕರಣನಿರುಕ್ತಚ್ಛಂದೋಜ್ಯೋತಿಷನ್ಯಾಯವೈಶೇಷಿಕಸಾಖ್ಯಯೋಗಮೀಮಾಂಸಾವೇದಾಂತ
ಸರ್ವದರ್ಶನಕೋಷಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಖ್ಯಾನಕಾಖ್ಯಾಯಿಕಾಲಡೂಆರಚತುಃಷಷ್ಟಿಕಲಾ-
ಸಂಗೀತಚತುರ್ವರ್ಗಗಜಗವಾಶ್ವಪುರುಷಲಕ್ಷಣಚಿಕಿತ್ಸಾಗ್ರಂಥೀತಿಹಾಸಾಂಗಸೂತ್ರ-
ಜಾತಕಭಾಷ್ಯವಾರ್ತಿಕವ್ಯಾಖ್ಯಾದ್ಯಖಿಲವಾಡ್ಯಯ-ಜನ್ಮಭೂಃ,
ನಿಖಿಲವಿಶ್ವಭಾಷಾಽಽದಿಜನನೀ, ಮಾನವಜೀವನಸ್ಯಾದಿಮಧ್ಯಾವಸಾನೇಷು ಸದಾ
ಸಮಪೇಕ್ಷಿತಾ ವಾಣೀ .
ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾ ವಯಂ ಕಾನ್ ಗುಣಾನ್ ಗಾಯಾಮ ?
ಗಾಯಂತೋಽಪಿ ಚ
ಕಥಂ ತೇಷಾಂ ಪಾರಮಾಸಾದಯಾಮ ? ಇಯಂ ಹಿ ಭಾಷಾಽಸ್ಮಾಸು
ಭಾರತೀಯತ್ವಂ
ಜಾಗರಯತಿ, ಭಾರತೀಯೇಷ್ಟೇಕತಾಂ ಸಂಚಾರಯತಿ, ನ ಕೇವಲ ಭಾರತೀಯಾಃ
ಪ್ರಾದೇಶಿಕೀರೇವ, ಯಾವದ್ ವೈದೈಶಿಕೀರಪಿ ಭಾಷಾಃ ಪರಿಷ್ಕರೋತಿ,
ಮಾನವಮಾತ್ರಸ್ಯ ಮಸ್ತಿಷ್ಯಂ ಸಂಸ್ಕರೋತಿ, ತತ್ರ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾಂ

ಪ್ರಸಾರಯತಿ, ತದ್ಧೃದಯೇ ಸರ್ವದಾಽನಂದಸಂದೋಹಮಾರೋಹಯತಿ,
 ಸತ್ಪಥಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಜನಯತಿ, ಸದ್ಗುಣಗೌರವಂ ಪ್ರಕಟಯತಿ,
 ವಿಶ್ವಬಂಧುತಾಂ ವಿಸ್ತಾರಯತಿ, ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ಟೇಕತ್ವಂ ಪ್ರದರ್ಶಯತಿ,
 ಸರ್ವತಃ ಶಾಂತಿಂ ಸಂಸ್ಥಾಪಯತಿ, ತ್ಯಾಗಂ, ತಪಃ, ಸಂತೋಷಂ,
 ಸೇವಾಂ ಚ ಶಿಕ್ಷಯತಿ, ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಭಾವನಾಮುದ್ಭಾವಯತಿ,
 ಪಂಚಶೀಲಪರಿಶೀಲನಮಾವಿರ್ಭಾವಯತಿ, ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಯೋಃ
 ಸಮನ್ವಯಮಾತನೋತಿ, ಭುಕ್ತಿಂ ಮುಕ್ತಿಂ ಚಾವಿರೋಘೇನೋದ್ದೇಲಯತಿ,
 ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಂಶ್ಚತುರೋಽಪಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಾನೂ ಸಾಧ್ಯತಯಾ
 ಸಮುಪಸ್ಥಾಪಯತಿ, ಐಹಿಕಮಾಮುಷ್ಮಿಕಂ ಚೇತ್ಯುಭಯವಿಧಮಪ್ಯುತ್ಕರ್ಷಂ
 ಸಂಪಾದಯತಿ, ಕರ್ಮಣಿ, ಜ್ಞಾನೇ, ಭಕ್ತೌ ಚ ಸಮಮನುಯುನಕ್ತಿ, ಸತ್ಯಂ,
 ಶಿವಂ, ಸುಂದರಂ ತತ್ಕಿಮಪಿ ತತ್ತ್ವಂ ಸನ್ನಿಧಾಪಯತಿ, ವಾಚಿ ಲಾಲಿತ್ಯಂ
 ಸಿಂಚತಿ, ಮಾಧುರ್ಯಧಾರಾಭಿಃ ಕರ್ಣೌ ಕೃತಾರ್ಥಯತಿ, ವಿಶ್ವಸ್ಯಾಪಿ
 ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಚೇತಶ್ಚಮತ್ಕರೋತಿ, ಪೂರ್ವೇಷಾಮಪಿ ಪೂರ್ವಜಾನಾಂ ಯಶಶ್ಚ
 ಸಂಸ್ಮಾರಯತಿ . ಕಿಂ ಬಹುನಾ, ಇಯಂ ಕಲ್ಪಲತೇವ ನಃ ಕಿಂ ಕಿಂ ನ ಸಾಧಯತಿ ?
 ಏಷಾ ಚ ಭಾರತೇ ಸಮುದ್ಭೂತಾಪಿ ಗಂಗೇವ ಸರ್ವತ್ರ ಜೇಗೀಯತೇ, ಸರ್ವಾನೇವ
 ಚ ಪಾವಯತಿ . ಭಾರತೇ ವೈದಿಕಾ ಅವೈದಿಕಾಶ್ಚೇತ್ಯುಭಯೇಽಪಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಃ
 ಸ್ವಸ್ವವಿಚಾರಪರಿಪಾಟೀಪ್ರಬಂಧೇಷು ಭಾಷಾಂತರಾಣಿ ಸ್ವೀಕುರ್ವಾಣಾ
 ಅಪಿ ಯದ್ಯತ್ ಸ್ಥಾಸ್ತುತಾಂ, ಸ್ಪಷ್ಟತಾಂ, ಮಾನ್ಯತಾಂ ಚ ನಿರೀಷಂತಿ,
 ತತ್ತದಸ್ಯಾಮೇವ ಭಾಷಾಯಾಂ ಪ್ರತಿನಿಬದ್ಧಂತಿ . ಸ್ವಸ್ವಾಭಿಮತಂ ಚ
 ಮತಂ ಸರ್ವಜನಸಂವೇದ್ಯತಾಂ ನೇತುಂ ಜೈನಾಃ, ಬೌದ್ಧಾ ಅಪೀಮಾಮೇವ
 ಭಾಷಾಂ

ಪುರಾ ಸಂಶ್ರಯಂತೇ . ಚಾರ್ವಾಕಾ ಲೋಕಾಯತಾಶ್ಚಾಪಿ ಸ್ವಸ್ವದರ್ಶನಾನ್ಯಸ್ಯಾಮೇವ
 ಭಾಷಾಯಾಂ ಪ್ರಬದ್ಧಂತಿ . ಯಾವದ್ ಬಹಿರಪಿ ಭಾರತಾದ್ ದೂರದೂರತರೇಷು
 ದೇಶೇಷು

ಸಂಸ್ಕೃತಸಾಹಿತ್ಯಂ ಸರ್ವತೋಽಪ್ರತಿಹತಪ್ರಸರಂ ಪ್ರವಿಶತಿ . ವೇದೇಷು,
 ದರ್ಶನೇಷು, ಪುರಾಣೇಷು, ಕಾವ್ಯೇಷು, ತಥಾವಿಧೇಷು ಚಾನ್ಯೇಷು ವಿಷಯೇಷು
 ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೈರ್ವಿದ್ವದ್ಭಿಃ ಕೃತಾ ಗವೇಷಣಾಸ್ತೇಷಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಭಿರುಚೇಃ
 ಪ್ರಬಲಾನಿ ಪ್ರಮಾಣಾನಿ ಸಂತಿ .

ಯಸ್ಮಿನ್ ಕಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿದ್ಧೇಶೇ, ಯಸ್ಯಾಂ ಕಸ್ಯಾಂಚಿಚ್ಛ ಜಾತೌ ಜಾತೇನ
 ಯೇನ ಕೇನಾಪಿ ಮಾನವೇನ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಧ್ಯಾಪನಾದಿನಾ,
 ಸಂಪಾದನಪ್ರಕಾಶನಾದಿನಾ ವಾ ಸೇವಾ ಸಂಪಾದಿತಾ, ಸ ಸರ್ವೋಽಪಿ
 ಮಾನವೋಽಸ್ಮಾಕಂ

ಮಾನನೀಯಃ, ಶ್ಲಾಘನೀಯಶ್ಚಾಸ್ತಿ . ತಥಾಪ್ಯನಾದಿಕಾಲಾತ್ಪ್ರವೃತ್ತಾಯಾ ಅಸ್ಯಾಃ
ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಯಾಃ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕಃ ಸೇವಾವಿಧೇರಿತಿಹಾಸಶ್ಚತುರಾನನಾದಪಿ
ಚತುರತರೇಣ ಕೇನಚನ ಕವಿನಾ ಕೋವಿದೇನ ವಾ ನ ಸಂಪಾದಯಿತುಂ ಶಕ್ಯತೇ ಇತಿ
ಗತಾಮೇವ ಶತಾಬ್ದೀಮಾಶ್ರಿತ್ಯಾಯಂ ಗ್ರಂಥಃ ಸಂದೃಭ್ಯತೇ . ತತ್ರಾಪಿ ಕಾಲೋ
ಯಥಾ

ನಿರವಧಿಃ, ಪೃಥಿವ್ಯಪಿ ತಥಾ ವಿಪುಲೇತಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಭಾರತಂ ವರ್ಷಂ,
ಭಾರತೇ ವರ್ಷೇ ಚ ತದೀಯಮುಕ್ತಮಾಂಗಂ ಜಂಬೂಸಮೇತಂ ಕಾಶ್ಮೀರಮೇವಾವಾಲಂಬ್ಯಾ
ಸಮುಪಕ್ರಮಃ . ಸಮಸ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯಸ್ಯ ದೇಶಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶೋಽಯಂ
ಮೌಲಿಭೂತೋಽಪ್ಯದ್ಯಾವದ್ಯೈರ್ನರೈರುತ್ಥಾಪಿತಾಭಿವಿಪದ್ಧಿರಭಿಭೂಯಮಾನೋಽಸ್ತೀತ್ಯನೇ
ಸ್ವಸ್ತಯೇ, ಏನಂ ಪ್ರತಿ ಭಾರತಾಭಿಜನ-ಜನ-ಭಾವನಾಜಾಗರಣಾಯ
ಚೇತ್ ಏವಾಯಂ ಶುಭಾರಂಭಃ . ಕ್ರಮಶಸ್ತು ಕೃತ್ಯಾಯಾ ಅಪಿ
ಸುರಸರಸ್ವತೀಸೇವಾಪರಿಪೂತಮೃತ್ನಾಯಾ ಭುವೋಽಸ್ಯಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತೋಪಹಾರ್ಯಾಣಾಂ
ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ತತ್ಕಾರ್ಯಕರಾಣಾಂ ಚಾಯಂ ವಿಶದ ಇತಿಹಾಸಃ ಪ್ರಸ್ತೂಯಮಾನ
ಏವಾಸ್ತಿ .

ಇತಿ

Encoded and proofread by Shankara shankara underscore 2000 at yahoo.com

—
Greatness of Sanskrit

pdf was typeset on December 22, 2023

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

